

Protokoll höllt vid diskussions-
föreningen "Fylts" möte hos
Hemmans Persson i Kåten
den 1^{sta} Mars. 1894.

§ 1.

Förväntades uppsättningar hvarvid följande fö-
reningsmedlemmar voro närvarande:

Olof Olsson, J. P. Nilsson, Jöns Nilsson, Olof
Nilsson, Simon Nilsson, Per Olsson, Per Jons-
son, E. Stål, Nils Jönsson och Göran Lund-
ström alla från Västerkåten.
Simon Örell, Heming Persson, Per Persson, Per
Olsson d. ä. Jonas Olsson, E. Olsson, Karl
Granlund samt Jöns Olsson d. y. alla fr.
Österkåten. Jöns Larsson, Magnus Larsson,
Lars Larsson, Nils Larsson, Anders Eriksson
alla från Backen. O. Granlund Skätterås;
Jonas Persson Böle; och Anders Andersson
Moorn.

§ 2.

Förklarades det vid föregående möte frida
protokoll.

§ 3.

Underwells mötet af Anders Persson Väster-
kåten:

1.) Uppläste han en uppsats af en skogsvat-
tens om kvistning af barrskog, den undervisade
i sättet att kvista fallskog, men fridomde
kvistning af granskog.

2.) Uppläste han ett stycke kallat: Ungkarl =
arna, studie af Eva.

Följande af den signatur författarinnans vakt,
kom man gissa sig till andan i uppsatser,

han Torde ej ha studerat så fördomt.
3.) Uppläste han ett stycke, om en mycket
äkta man, twitken målning, kunde
framkalla ett godt skratt.

§ 4.

Upplästes en af Jonas Persson i Bote
inlämnat utträdessökan, samt bestämde
med anledning däraf: att inman för-
eningen beviljade det begärda utträdet,
Jonas Persson måtte finna för godt att
uppgifva skälen för sin begäran;
detta därtill att kanske om en ändring
i föreningsstadgarna vidtoges, skälen
möjligen kunde upphäffas, och Jonas
Persson följaktligen ändra sitt fattade
beslut.

Men afven om Persson ej kunde ändra be-
slut, fördrades att han ändock uppgäfve
sagda skäl, för föreningen kunde däraf
ha nytta då det anginge andra, som
kunde få samma steg.

§ 5.

Diskuterades frågan: Hvilket är för-
kastligare att tro att Gud och ett
lif efter detta icke finnes, än att tro
att en djävul och ett evigt helvete
finnes, (ef en Villvädig.)

Den inleddes af:

Pet Larsson Backen.

Efter frågans lydelse synes, som fråguppställa-
ren tror på en Gud och ett lif efter detta,
men ej på en djävul och ett evigt helvete.
Afven jag ad af samma åsitet.

Men nu kanske någon frågar: Hvad menar jag?

uppställaren med helvete?

Som man vet fins det i bibeeln uttryckt, som Foltkas mycket olikad. "Guds rike" f. ex. samtiga säga: att det betydde lycksalighet på andra sidan gravsten; andra åter: att det är Guds rike öfverallt där det goda häiskas.

Många dylika uttryck skulle kunna a Fast till exempel men vi ha nog af Svågarn.

Somliga säga att helvete är det rike där djefvulen häiskas; åter andra, att det fins öfverallt där det onda häiskas.

Fråguppställaren menar öfveraktigt ett särskildt rike, där djefvulen häiskas.

Jag finner det vara fötkastligare att för att en djefvul ven ett evigt helvete fins. Det är att göra Gud till en vanmätelig, ovärdig gud, ja såsom någon skarpt uttryckt sig till en djefvul.

Olof Jönsson. Anmälde att han ej tyckte om samma åsikt, som frög. Faltare, hvilken nog hade kännedom i skriften, som han dock förvånar.

Erdt Grantlund. Instämde med Per Larsson. Med djefvul menas i Svågarn den som ståttskyrkan förfäktar.

Om det fins en djefvul, & ett helvete sådant som ståttskyrkan läred, finner jag Gud vara en gynn Gud, helde förklar jag att för att ett lif efter detta ej fins.

Jag tyllar ej ståttskyrkans åsikt, men för emellertid att en Gud och ett lif efter detta finnes; jag för att gärningarna göra oss berättigade för Guds rike.

Läs i Bibeln berättelsen om den ättestofa domar, vi se där att det är kärleksgärningar, som kom-

ma i fråga, ej på en enda punkt åsikter=
na eller tron.

På flera ställen i boken se vi att det en=
dast är gärningarne som ifrågakomma.

Så t.ex. säger Jesus: Jag är vittnådet, I ären
grenarna. Och det högsta af alla bud=
ord är: Älska din nästa, som dig sjelf!

Jag förde ut att för, att ett kommande lif
ej fins framför statskyrkans helvetesläda.

Att Gud är så gynn att han skapat men=
iskorna, då han genom sin allvetenhet på
förhand visste att största antalet skulle
komma till helvetet, för jag inte ty Gud
är ju sjelfva kärleken.

Anders Larsson. Jag instämmer med de
föregående talarne så fullständigt att inte heller
jag gärna vill för på en djupval och ett evigt
helvete efter statskyrkans lära, men väl på
en Gud och ett lif efter detta.

Jag vill ej söka besvara frågan emedan jag
finner den outskidligt uppstaldt. Det är ej
mer förkastligt att för det ena eller det andra.
Ingen vis för är saliggörande utan endast
goda gärningar; alltså är ingen för förkastlig.

Olof Jonsson. De föregående talarnes yttran=
den är konstiga, jag vill ej instämna emedan
de ståda emot boken. Statskyrkans lära att
den som ångrar sina synder gör föråtelse där=
för är den rätta, ty Jesus har ju utgjort ett för=
soningsoffer för alla.

Peter Larsson. Vill lemnåta Anders Larsson.

Om tron är förkastlig beror på i tvistens rikt=
ning den går, ty tron måste gå för gärningarna;
då tron är förkastlig bli afven gärningarna där=
efter. Olof Jonssons åsikt om försoningsläran för=
kastar jag. Jag vill anfåra en liknelser.

Om man har många beord, af hvilka en är lyd-
dig, de andra otydliga. Då således man sin
lydige och oskyldige som att lida för de an-
dras otydnad och oförståndelset. Reflektion=
nema gör sig själfva, det blir ju alldeles
lika med stats kyrkans försoningslära.

Huru storn är ej en annan lära: att man
kan vinna salighet genom att följa det
sköna exemplet i Jesu lif, jemte hans vän-
gärvighet för sin sate.

För Olof Jonssons äsikt fins i leilisten intet
stort det är endast en falsk Föreläsning;
Carl Grandlund. Det fins i leilisten mycket
godt, men vet man mycket onyttigt.

Jesu bergspredikan är ett af de skönaste
ställen i leilisten, den har jag ofta läst;
och i den ha vi endast Jesu egna ord.
Han nämmer där ej det ringaste om Tro, då
anbefalles endast gänningar, kärleksgänning-
ar! Om vi lefde som Jesus då ljunder oss
blefvo vi alla "föi" på den yppersta dagen.
Anders Larsson. Hätte säga några ord
med anledning af Per Larssons yttrande.

Efter hvad jag kan finna är tron ej skapat
af oss själfva. Ingen Tro är förkärting, då
ingen ännu varit nog mäktig att själf be-
stamma sin Tro, eller att rä för den, därför
framstår afren läran om prälsning genom Fron
så oförnuftig.

Olof Jonsson. Det fins i leilisten tydliga be-
vis för läran om prälsning genom Fron.

Under Israels barns vandring genom öknen
blefvo de utsatta för giftiga ormar; Moses
uppsatte då en kopparorm, på det de, som
blefvo de upps till honom uti sin Tro skulle
helldagligas från ormarens leet. Och som

denne teopparinn var en förelid till den
teoppari Kristus, tycker jag äfven att
hvem som helst bör följa det.

Ingen kan vara fullkomlig, kunna vi ej
erhålla frisoning genom tro på Jesu frö-
soningsdöd, så inte kunna vi själva
förfrena salighet.

Carl Granlund. Jag för min del för-
kastar alldeles tem. Gärningarne
är hufvudsaken, genom tron ser man
man ej från jorden.

Idolens uppkomst är mycket utvistat,
det finns kvar många stelfter om leilens
uppkomst. Bibel forskare ha funnit att
mycket är infikat, mycket förskolat,
men och mycket Jesu egna ord.

Men om leilens Jesu sagt allt i leilens, hade
där ej funnit motsägelser.

Jag vill dock ej förkasta en som tyllar stats-
kyrkans åsikt, må han behålla den, men
många tro på statskyrkans lära men le-
va ej därefter.

Statskyrkan läver att det finnes en djefvul,
att Gud är alltings skapare — således äfven
djefvulens — Gud är allsmäktig, men efter
statskyrkans lära är djefvullen detta i ännu
högre grad, det kunde till och med gå så
höggt att Gud sjelf komme till helvetet.

Jonas Persson, Bacter, instämde med Per
Larsson och Carl Granlund. Om det fins en
som tror men gör det onda, så må han inte
godt, det är säkert!

Anders Larsson. Carl Granlund säger att
samliga tro på statskyrkans lära, men dock
ej lefva därefter. Jag vill ej gåna tro det, ty
inte kunna de förviligt vilja bli fördömda.

Jag tror hellre att de som säga sig dyflla
 statskyrkans lära, men ej handla därefter
 äro skrymtöar, som säga sig tro, men dock
 ej göra det.

Erik Andersson. Tro att tron skall gå
 för gäringarna, annars blir det intet
 bevänt med dem.

Statskyrkan är falsk, det är min övertygelse,
 annars skulle bevänta lifva efter som
 de predikade, hvilket är på fallet.

Carl Granlund. Vidhöll att många tro
 på statskyrkans lära, men göra ej därefter,
 dessa be ä hwad som i leiligheten kallas synd
 mot den helige ande.

Olof Jonsson. Biletorde har uppsagt om
 det onda, men allt är af Jesus försonat,
 han sade fullkommat då han dog.

Anders Löfdberg. Carl Granlund säger att
 de som tro men ej göra därefter begå synd
 mot den helige ande, och att den synden ej
 förlätes enligt statskyrkans lära. Men det
 står ju: "den der tror och blifver döpt, han
 skall vara salig."

Carl Granlund. bemötte Anders Löfdberg.
 En professor i Semitiska språk har funnit,
 att vid öfersättandet af kern. Davids beframt-
 historia att lifet fel blifvit begånget, ett ier
 har på ett ställe blifvit utelmnat och om det
 funnits där hade historien blifvit motsatsen mot
 hwat den är. Hanske afwän förhållandet är så
 har då skulle det bli: Den der icke tror och blif-
 ver döpt o. s. v.

Erik Andersson. Jag tror att om någon för-
 syndar sig, han nog får förlåtelse.

Anders Löfdberg instämde.

Carl Granlund har sagt att det är fel i leiligh-

öfversättningen, då kunna äfven för-
nas i de af honom åberopade ställena
i Jesu bergspredikan, belättelsen om den
yttersta domen o. s. v.

Pers Larsson, hvem och en folkskolas
religiösa uppfattning. Men hvarför så ång-
ligt fasthålla vid det oförnuftiga, hvar-
för inte hielda på det förnuftiga?

Anders Logdberg förstod inte hur man
kunde bli salig af gärningarne. Jag
undrar just om man lättare förstår att
man blir salig genom tro på Jesu förso-
ningsoffer.

Samtidigt avslutades i det nämnda dis-
kussionen, som skulle bli svar på frågan.

§ 6.

Till nästa mötes ordförande valdes Anders
Erikson Backen, samt till vice A. Logdberg.

§ 7.

Till underhållare för nästa möte valdes:
Magnus Larsson Kilen.

§ 8.

Till sekreterare för 3 följande möten val-
des enhälligt: Lars Larsson i Backen.

§ 9.

Bestöts att nästa möte skulle hållas den
15-de Mars, med början kl. 4, em.

Samtidigt var mötet slut.

Dag som ofvan:

Magnus Larsson, Kilen.
Sekreterare.

Justeras:

Pers Larsson Backen

Lars Erikson Logdberg

Protokoll hållet vid diskussions
föreningen "Fyrt" möte i Klåns
Lördagen den 15 Mars 1891.

§ 1.

Förrättades upprop kvarvid följande medlemmar
vara frånvarande: Nils Jansson, Jonas Petter
Nilsson, Jöns Nilsson, Olof Nilsson, Simon Nilsson,
Per Olsson, Per Jansson, E. Stål, Göran Sundström,
alla från ^{med} Västerby, Simon Orsell, Per
Olsson båda från Ö. Klåns, Nils Larsson, Anders
Eriksson, Anders Andersson, Eric Andersson alla
från Backen, samt Erik Nilsson Quarnläsa.

§ 2.

Upplästes och justerades det vid föregående
möte fördrut protokoll.

§ 3.

Fördrag Magnus Larsson Klåns en artikel ur
en tidning med rubrik "Hälsosamt Populärt för-
drag" af F. L. 2, samt uppläste några föredrag med titlar:
"Saligheten" af "Wilhelm von Braun", "Laura åter rof-
vor" "En färd genom ryggen" af Gösta, och en dikt,
efter en svensk folksäga, med öfverskrift "Skenja-
kas dom"

§ 4.

Beritjades Jonas Perssons i Bäble ansökan om
utträde ur föreningen.

§ 5.

Härefter vidtog diskussion öfver en af Willbra-
dig inlemnad fråga så lydande: Har djupvets-
dogmen haft något välsignelsebringande in-
flytande i världen?

Diskussionen öfver denna fråga blef tämligen
kort. De talare som utträdde sig i frågan tycktes nä-
stan alla vara af samma åsikt, nämligen den att
djupvetsdogmen förorsakade mycket ont, föga godt,
samt utbredt förbannelse i världen och varit orsaken
till mycket slände. Medgafs dock att den många
gång

varit till nytta, såsom vid edgång. De styrande huss
presterna hafvi nuagit fördel af den. Någon resolution
på denna fråga kunde mötet icke emå sig om, utan
skulle diskussionen få utgöra svaret på frågan

§ 6.
Till ordförande för nästa möte valdes Anders
Lögdlberg, Hälsö, samt till vice ordförandes An-
ders Andersson Skovm.

§ 7.
Till fråguppställare till nästkommende möte
valdes, O. Olsson och Olof Stålsom begge från
"Höstkulen", samt Anders Johansson Skovm.

§ 8.
Till underhållare för nästa möte valdes Eric
Larsson Hälsö.

§ 9.
Beslöts att nästa möte skulle hållas, i vanligt
ställe, annandag frisk den 30 Mars kl. 4 e. m. detta år.
Härpå uppträdde en ^{medlem} af föreningen och föreslog att nä-
sta möte skulle, till minne af föreningens etvariga till-
varo, hållas öppet, hvilket enhälligt bifölls.

Mötet förklarades härmed afstutadt.

En och dag som ofrukt.

Lars Larsson Båker
Sekreterare.

Justeras af:
Al Gramund
Lars Larsson

Prätokull hållet vid distriktsnämns
föreningen Sjests offentliga möte
i Hälens ~~doms~~andag frisk den
30 Mars 1891.

§ 1.

Mötet öppnades af ordf. hvarjehj föredrag af Eric
Larsson Hälens att fram med titeln, "En press i järsk",
samt uppläste en litet av en tidning med öfverskrift,
"En julkistorra" af ^{ref. 11, 12} ~~ref. 11, 12~~ Omm.
§ 2

Upplysning till diskussionen av O. Olsson "Hälskuten"
inlemnad fråga så lydande:

"Hvilken är orsakerna till utvandringen?"

O. Olsson Hälens. Det är ett faktum att otaliga människor
utvandrar. ~~Arbeter~~ ~~Arbeter~~ inbörjes hemmanen, det är försvårt
att förvärfa en jordbit. Det är arbetaren som ut-
vandrar, inte drömmare. Arbetsförtjensten är inte i pro-
portion med utgifterna.

Anders Larsson Hälens ville tillägga att det kanske
finnas äfven andra orsaker till utvandringen, såsom
politiska förhållanden arbetaren är ingenting påverkad
det är de rikas som styr.

Per Larsson Båken trädde af att alla som utvandrad
kanske blivit i Sverige, utan därför att de varit räddas
att i Amerika skulle vara bättre.

O. Olsson Hälskuten ville bemöta föregående tal,
vidbräller det är blivit som går att de utvandrad, det
är inte naturlagarna som orsakar att de emigrera.

Olof Jonsson Hälens. För har det varit bättre för-
tjänster här, som nu blivit af. De tänka att i Amerika
ska skulle vara bättre att tjäna sitt uppehälle.

Olof Gunnlund Hälskuten anser att det inte utslutans
de är blivit, det är nästan en förbud som drifva dem
att resa till Amerika.

Anders Larsson Hälens ville tillägga att många
resa till Amerika endast laddade af lysande föres-
spējningar af agenter, hvilka utmåla landet bättre
än hvad det i verkligheten är

Pär Larsson Backen tror, att äfven här går fram till ekonomisk oberoende, blott man vare sparsam och antämlsam. Härpå gifvos många exempel.

Carl Granlund Hälen. Förrigheten att blifva i besittning af jord, missnöje af lagar, de lagar som nu stiftas äro mycket tryckande, såsom lifmedelstullarne, värnplikten m. m.

Jonas Persson Backen instämde med O. Olsson Hälen.

Hemming Persson Hälen framhåller, att fosterlandskrärens lekna har varit större förr. Troad det beträffar lagstiftningen, så tror han, att Sverige har lika goda lagar som något annat land. Det ginge nog för arbetaren, äfven här att komma till ekonomisk oberoende, blott man skaffade sig jord.

Anders Larsson Hälen. Missnöjet förorsakas utvändingen, vill betvifla fördelen af att skaffa sig jord, som man skall utbetala räntor för.

Pär Larsson Backen instämmer med Hemming Persson, att lagarne äro lika goda här. Trodde att det inte äka vara så tvärsäkert, att Amerika är ett paradis i jämförelse mot Sverige.

Hemming Persson Hälen ansåg, att man bör vara belåten med den ställning man har, trodde ej att de som inte hafva rösträtt skall vara något bättre att stifta lagar.

O. Olsson W. Hälen framhåller allmän rösträtt.

O. Granlund. Allmän rösträtt kommer att vara den mest till skada, än nytta, det skulle äfven blifva orättvist, de skatta ju äka lika mycket.

Anders Larsson Hälen. Allmän rösträtt skulle minska det allmännes missnöjet.

Hämed förklarades diskussionen äfven denna fråga afslutad och antogs följande resolution:

Mötet anser att förväntade orsakerna till utvändingen är missnöje med förhållandena i Sverige, samt förespeglingar om bättre rättor i Amerika.

Härefter togs till behandling en fråga så lydande: Är ökad värnplikten nödvändig till Sveriges försvar? Frågan inleddes af dess upptätlare Ol. Olsson "Hälen". "Värnplikten är en besattnings för Sveriges folk. Det har lofvats grundskatterna skola afståsfrån. Detta vara nog godt och väl. Men kungliga propositionen om ökad värnplikten kunde tal. icke gälla.

Hemming Persson "Hälen". Om tjänstetiden finge stå i 12 år skulle han gilla förslaget, förvad det beträffas öfningstiden tycker han att den ej är så påtök tilltagen, ville taga bort 8 år af tjänstetiden.

Carl Granlund "Hälen" anser, att ökad värnplikten icke är nödvändig, den är nog lång som den är. Följden der bliv endast, att vi få flera tjänstemän och löjtnanter. Åkerbrukaren är bästa fosterlandsvänner. Utsträckt krigstjänst värnplikten är obefräglig för Sverige. Ol. Olsson "Hälen" instämmer med frågande tal. Det för någon är redan i mod varande skarpskytteväsendet var ej att förkastas, för der finge man öfva sig med målskytning. Hvarskif man kunde hafva nytta, då deremot under öfningstiderna lägges stora värdet för att lära sig att göra kunnig för befäl och lära alla der der användiga handgreppen med gån värdet. "Under fanornas och drögarnas tröfves intet menckligt gott."

Ander's Persson "Hälen": "Jag anser värnplikten alldeles onödig."

Carl Granlund "Hälen" Om den kungliga propositionen om ökad värnplikten bifalles af riksdagen och man sålunda finge 90 dygns öfningstid, så skulle landet blifva uten arbetfolk. Värnplikten är önskelig, bättre minskas i stället för att utsträckas.

Ol. Jönsson "Hälen" ansåg att om t. s. krig skulle förklarad mlt Sverige så kunde man under utrustningstiden uppåga sig t. s. i målskytning o. d.

Konferensens diskussioner öfver frågan slut. Frågan beslutas med Nej.

Härefter uppträdde landtbrukaren Olof Jon-
son i Rådet med antrållan att få framställas
en fråga till mötets afgörande, hvilket bevilja-
des. Förslaget var att mötet skulle afsändas
en tacksambotsadress till församlingen Framåt
i Mattman för dess till Östersunds-tidningens
afsända resolution på frågan: "Är tidnings-
prässen i Östersund jämtans offentliga sam-
vete?" Röröfven utöfvar sig en liflig diskussion
förhåring att från referera. Frågan besvarades en-
hälligt med andrag af förslagsställaren - med
Nej.

§ 3.

För ordförande till nästa möte valdes ^{med} Jo-
nas Petrus Nilsson samt till vice ordförande
Jens Nilsson båda från Westerböda.

§ 4.

Föll att underkälla vid nästa möte
valdes Magnus Larsson i Backen och Per
Perrson i Skälens.

§ 5.

Beständes att nästa möte skulle hållas
i vanligt ställe Fröndagen den 12 April Kl. 4 a.m.
Härefter förklarades mötet avslutadt.

Drag som ofvan.

Lars Larsson Backen
Sekreterare

Justerat af:

Olof Jonsson

Erik Andersson Backen

Protokoll hållet vid diskussionsföreningen Tystis möte i Hålen lördagen 19 April 1891

§1.

Förättades utrop kvarnvid följande medlemmar varo frammarande: Jonas Petter Nilsson, Jon Nilsson, Ol. Nilsson, Simon Nilsson, Per Olsson, Per Jonsson, alla från W. Hålen, Simon Orell, Nils Larsson, Nils Persson, Ol. Jonsson, Anders Löfgberg, alla från Hålen, Joh. Johansson, Simon, Jonas Persson, Nils Larsson, Anders Eriksson, Anders Andersson, alla från Båkes, Magnus Larsson, Hålen, Eriks Nilsson, Kvarnvid, Nils Jonsson, W. Hålen, Anders Andersson, Kvarn, Per Olsson, Hålen, samt Göran Lundström, W. Hålen

§2.

Intogs i föreningen Eriks Persson Kvarnvid

§3.

Som undertecknare till detta möte ^{uppträdde} Magnus Larsson, Båkes och Per Persson, Hålen, upplästes af Magnus Larsson Båkes några hämtstycken med följande titlar:

- 1) "Hvar för sig" (prosa)
- 2) "Prosten och de döda" (prosa)
- 3) "Konungen i det lyftiga riket" (prosa)
- 4) "Redaktionen" (prosa)
- 5) "Får och ned"
- 6) "Petterens färd" (prosa)

Per Persson, Hålen, uppläste en artikel om en tidning med rubrik: "När Längeström offerade i träsket."

§4.

Läreften vidtog diskussion öfver följande frågor:

1) ^{sta}frågan ydd: "Hvaraf beror den allmänna tilltagande drattligheterna? Får man ursäkta härtill framhålls bråkmodet, okunnighet, rusdygkerna m. m. m. n."

Ulagssrådet anses vara en stor orsak till drattslig
sisters tilltagande, i synnerhet som man ser att
stor del af brotten begås på samballets höjder.
Diskussionen skulle få utgöra svar på frågan
2de frågan lydde: Skiljeförändringen af konstlärare
njutningsmedel för människan nyttigt och nöd
vändigt? Denna fråga skapades.

3de frågan lydde: Fortklarades dr. Westström af
företrädande möte alldeles sklanderfri för sitt
uppträdande mot red. Malmquist och var
dét från juridisk eller moralisk synpunkt
målet betraktades som fråga?

Ofvare denna fråga upprättad en litet diskus-
sion som varade 1 $\frac{1}{2}$ timmes tid, men som full-
vudsakligen ej berörde till frågan.

§5

Som ordförande till nästa möte valdes
Jonas Petter Nilsson och till vice ordförande
Jonas Aldan Skålen

§6

Sekreterare för 3 måltidskommittéens möten valdes
Hof. Olsson Skålen

§7

Till underhållare för nästa möte valdes
Anders Andersson Bråken.

§8

Bestämdes att nästa möte skulle hållas i
norr Vänåad från dato påskens 10 Maj 1891

Dag som ofvare

Justerat bevilja.

Hemming Persson
Ullstam Skålen

Lars Larsson
Sekreterare